

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการพัฒนาการบริหารทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป่

ชื่อผู้วิจัย : นางรัชณี กิดแสน

สาขา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ สุขประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

บทคัดย่อ

การวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารทรัพยากรท้องถิ่น ความต้องการมีบทบาทของชุมชนในการระดมทรัพยากรท้องถิ่น การศึกษาสภาพจริง ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารทรัพยากรท้องถิ่น และสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดการศึกษา การวิจัยใช้วิธีวิจัยการวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป่ จำนวน 17 คน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้นำชุมชน จำนวน 33 คน ผู้บริหาร ครู ผู้นำชุมชนของโรงเรียนชุมชนต่อแพวิทยา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารทรัพยากรท้องถิ่นของโรงเรียนชุมชนบ้านหมอกจำแป่ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 4 ฉบับ คือแบบสอบถาม ผู้บริหาร ครู แบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้นำชุมชน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต การศึกษาสภาพจริงของโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา (Case Study) และแบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารทรัพยากรท้องถิ่น สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

การบริหารทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ การวางแผน การแสวงหา การจัดสรรทรัพยากร และการประเมินการใช้ทรัพยากรในภาพรวมมีสภาพความสำเร็จอยู่ในระดับตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง และได้ลงมือปฏิบัติแล้วแต่ยังไม่เห็นผลชัดเจน เนื่องจากโรงเรียนขาดการวางแผนการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น และข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการวางแผนไม่สมบูรณ์ ประกอบกับชุมชนไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม นอกจากทางโรงเรียนเป็นผู้เสนอ

แนวทางให้เท่านั้น ทั้งนี้เพราะชุมชนส่วนใหญ่มีความรู้ น้อย ฐานะยากจน และทางโรงเรียนขาดการประสานงานกับชุมชน โรงเรียนขาดการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ

ความต้องการมีบทบาทของชุมชนในการระดมทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้นำชุมชนของหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบร่วมทำ คือ มีส่วนในการจัดหาสื่ออุปกรณ์ ให้สถานประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้ การให้ข้อมูลและรับข้อมูลประเมินคุณภาพภายนอกช่วยเหลือสนับสนุนด้านแรงงานในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากชุมชน และผู้ปกครองส่วนใหญ่ ไม่ทราบว่าระดมทรัพยากรจากแหล่งใด ประกอบกับมีฐานะยากจน และมีความรู้ น้อย การสนับสนุน ทางด้านแรงงาน เป็น สิ่ง ที่ ทำ ได้ ง่าย

การศึกษาสภาพจริงของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหาร ทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนต่อแพวทยา โดยจำแนกตามรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การสรรหา การจัดสรร และการประเมิน ผลการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหาร ทรัพยากรท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จ จุดเริ่มต้นที่สำคัญ คือการสร้าง ความตระหนัก และจิตสำนึกที่มีต่อการพัฒนาสถานศึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน โดยมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ บริหารงานตามวงจรการทำงาน (PDCA) ในทุกกิจกรรมที่ดำเนินงานจะต้องมีการกำกับติดตามการประเมินการทำงานเป็นระยะ โดยมีผู้รับผิดชอบดำเนินการและรายงานผล ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

แนวทางพัฒนาการบริหาร ทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดการศึกษา โรงเรียนควรดำเนินการดังนี้ คือ กำหนดนโยบาย และแผน การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากร โดยศึกษาสภาพความต้องการใช้ทรัพยากรแล้วจัดสรร และโครงการรองรับ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรท้องถิ่น ประสานความร่วมมือในการแสวงหาทรัพยากรกับหน่วยงานต่างๆ ศิษย์เก่า และสร้างเครือข่ายในการระดมทรัพยากร แต่งตั้งคณะกรรมการหรือครูรับผิดชอบโดยตรง ทั้งนี้โรงเรียนควรมีการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องซึ่งจะทำให้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหาพร้อมทั้งได้รับการแก้ไขได้ทัน

The Title	: The Administrative Development of local Resources Management for Mork Jampae community School	
The Author	: Rachanee Kitsan	
Program	: Educational Administration	
Thesis Advisors	: Asst. Prof. Dr Prapan Thumachai	Chairman
	: Asst. Narong Sukprasert	Member

ABSTRACT

The research entitled Local Resources Managed Development Approach in School Administration of Baan Mork Jampae School aimed to study the local management resources the demands of community participation in collected local resources, to study real conditions of success in local resources management in the school to analyzed Local Resources Managed Development Approach in School Administration. The research methodology employed qualitative and quantitative methods by collecting data from a sample group which consisted of 17 school administrators and teachers in Baan Mork Jampae school, 33 school committee members and community leaders, 12 school administrators, teachers and community leaders of Torpae Wittaya school and people involved in local resources management at Baan Mork Jampae school.

The 4 research instruments applied to collect data was a questionnaire for school administrators and teachers, questionnaires for school committee members and community leaders, interviews and observation questionnaires and a case study of real conditions in the school and interviews and questionnaires for people involved in local resources management. Statistics used were frequency and percentage. The research result indicated that;

The 4 aspects of local resources management in school administration were planning, searching, resources management, and resources application evaluation. Overall there was success in level of self responsibility awareness which had already been practiced but did not obviously show result since the school had a lack of local resources application planning, and

information which had been used in planning was not complete. In addition, the community did not realize the significance of participation except in the school approach. As a result, the community had low knowledge and low income and the school had no cooperation with the community, no monitoring or evaluating of local resources application.

The demands of community participation in collecting local resources in education management according to school committee members were participation in materials purchasing, enabling entrepreneurship to be learning center, providing and receiving externally evaluated information, supporting labor in developing landscape of the school. This result reflected from the community and major parents did not know where to collect resources and had low of incomes and education. Supporting the labour was easy.

The study of success in local resources management in Torpaewittaya school administration followed 4 aspects which were planning, purchasing, managing and evaluating of local resources. Local resources management was successful, one significant beginning was to increasing awareness about the development of the school to involve with people by participating planning, practicing and administrating according to the PDCA work cycle. In every activity there should be monitoring and evaluating in sequence by correspondents who should report to involved people.

Concerning the local resources managed development approach in education, the school should do as follows; stipulate policy and study plans concerning resources management by studying demanding condition and should plan and support projects with participation of the community, should stipulate the approach and collect local resources and cooperate in resources collection with other organization such as school alumni and spread the connection of resources collection. They should arrange committees or responsible teachers. In addition the school should direct and monitoring and have systematic evaluation gradually in order to know present conditions and be ready to solve problems.